

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Budgetna debata.

(Dalje in konec.)

Mej govorniki za budget bili so po kakovosti v obče najbolj zastopani Poljaki. Jedva je Hausner s svojimi udarci razpršil fikcije levičarjev, že je tudi finančni minister dr. vitez Dunajevski poprijel besedo, zagovarjal finančno politiko kabineta, politično mer sedanje vlade in pobijal napade opozicije s številkami in v obče z neovrgljivimi dokazi. Dunajevski poznat je kot govornik, a tudi kot finančni minister pokazal je do sedaj toliko nadarjenosti in energije, da se od njegova ustopa v ministerstvo datira nova doba. Deficit, ki je l. 1878—1880 iznašal poprek vsako leto 35 milijonov, skrčil se je l. 1881 in 1882 na 15 milijonov, letos pa je proračunjen na 9 1/2 milijona, in če se odračunijo produktivni izdatki za železnice, za monumentalne in nujne zgradbe, bi še ta vsota se izdatno znižala in po Dunajevskega podatkih, o katerih istinitosti ni dvomiti, da se jedenkrat posrečiti, priti zopet do ravnotežja v državnem gospodarstvu.

S priznanja vredno odkritosrčnostjo in stvarno zagovarjal je Dunajevski letošnji budget, pri tem pa tudi vsacemu predgovorniku izmej opozicije povedal, kar je zaslužil. Ni nam možno priobčiti tega govora niti v glavnih stavih, vrhu tega smo preverjeni, da je večina naših čitateljev v tem ali onem nemškem listu čitala ves govor per extensum in se pri tem pripričala, da je finančni minister govoril izvrstno, resnično, in za vsacega, kdor resnici ne zapira oči in ušes, tudi prepričevalno, dokazuje s številkami svoje trditve, in zavračaje vsaki napad na vlado in na parlamentarno večino z vso resnobo in izredno zgovernostjo. Če tedaj ponavljamo, da se je mej drugim čutil tudi primoranega, ugovarjati napadom na govor našega poslanca Kluna in pri tem dokazal, da izvršbene pristojbine v Kranjskeji, iznašajoče l. 1878 le 12.000 gld., letos pa proračunena na 45.000 gld., imajo v tem svoj uzrok, da

se sedaj vsi terjani davki in pristojbine plačujejo neposredno davkarijam, slednje pa plačujejo eksekutorje, da tedaj ni več tako zvanih domačih računov pri političnih uradih, tedaj tudi nikake zlorabe več, in da se v Kranjskeji davek zares tudi bolj točno plačuje, kajti zaostanki na davkih, katerih je bilo prejšnja leta po 300.000 gld. l. 1877 še 250.000, gld. znižali so se na 154.000 gld. in rubežni, iznašajoče l. 1877 še 110.540 gl., skrčile so se že l. 1880 na 37.405 gl. — razvidno je, da ni niti na jeden ugovor odgovora dolžen ostal, marveč brezozirno razdril vse zlate gradove, katere si je osnovala opozicija in osobito Carnerija vzel na muho in po svojem vseskozi jasnem govoru gospodom na levičari očmi v oči povedal, da njih doba še dolgo ne pride in se jim še dolgo ni nadejati, da se uresničijo njih želje, po katerih bi zopet prišli na krmilo.

Po epohalnih govorih Hausnerja in Dunajevskega, ki sta vso snov, kar je daje državni proračun in ugovori opozicije, temeljito in stvarno obdelala, ni bilo mnogo več, vsaj nič posebno novega in izvirnega povedati, zlasti, ker je imel še končno besedo kot poročevalec grof Clam Martinic, ki je svojej nalogi tudi v vsakem oziru kos.

Zanimljiv bil je govor bivšega predsednika zbornice poslancev, grofa Coroninija, ki je zagovarjal pomirljivo smer vlade in se s tem ločil od leveice, katera ga je tolikrat in s tolikim poudarkom štela mej svoje. Njegov mirni govor in zlasti stroga kritika, s katero je do dobrega ocenil pravi pomen zanikanja budgeta — najostrejšega parlamentarnega orožja, a le v rokah večine — storil je opozicijo osupneno in pobito, njegovemu klubu pa pridobil naslov „loyale Opposition“.

Skupni utis vse budgetne debate pa se le malo razlikuje od obravnav v prejšnjih letih. Na levičari opazujemo leto za letom jednako neprestano, če možno še hujšo zagrizenost, ponavljajoče se jadikovanje o izgubljenem vodstvu Nemcev in patetično dokazivanje, da se nemštvo zatira. V to svrhu služi

jim vsakeršna zvijača in podlost po načelu, da smoter opravičuje sredstva. Desnica pa pobija z istinitimi razlogi fikcije opozicije, parlamentarni boj traje nekoliko dni: in naposled vzprejme se državni proračun, kakor je predložen, z malimi neznatnimi spremembami. Velike izdatne spremembe pač neso možne, dokler živimo v oboroženem miru, dokler se vojni budget ne sme krčiti. Iz tega uzroka je deficit postal trajen. A prišel bode čas, ko se mora tudi v tem oziru obrniti na bolje, in to bode tedaj, ko bodo naši državniki uvaževaje izgled Italije, ki je ravnokar uredila svoje finance in to najbolj s tem, da je svoje vojne priprave dovoljevala le v razmeri svojih sil in da v primeri z drugimi državami ima razmerno najmanjšo stalno vojsko, tudi na tem polji pokazali svojo spretnost in svoje unetost za splošno blagostanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. marca.

V torek nadaljevala se je v **državnem zboru** specialna debata o naučnem budgetu. Govorili so poslanci Mikyška, Adámek in Kvičala, ter se, poudarjaje potrebo enakopravnosti v šoli, vsi močno pritoževali, kako da so druge, posebno slovanske narodnosti v primeri z nemškim elementom zelo prikrajšane. Dr. Mikyška, osvetlujoč znane nedostatke obrtnega pouka, imenuje to prikrajšanje českega rodu, ki je tako zelo sposoben za obrtni uk v domačem jeziku, veliko škodo za državo. Poslanec Adámek je s številkami dokazal, kako je česki narod v Češki, Moravskeji in Šlezkeji oškodovan po vsem polji šolstva. Njegov govor bil je oster napad na učno upraviteljstvo, zaradi jednega izraza dobil je celo ukor od podpredsednika kneza Lobkovic. Tudi dr. Kvičala baval se je z istim predmetom v jako zmernem državniskem govoru.

Včeraj predložil je pravosodni minister načrt postave, zadevajoče odškodovanje po krivem obsojenih in pozneje oproščenih oseb. Predloga o premembi občnega zemljejknjiž-

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Pečorinov dnevnik.

II.

Knežna Mary.

26. junija.

(Dalje.)

Ob osmih odšel sem gledat glumca. Vse občinstvo zbralo se je okolu devete ure, in predstava se je pričela. Na zadnjih sedežih zapazil sem sedeti kneginjine in Verine sluge in hišine. Vsi do zadnjega bili so tukaj; Grušnicki s svojo lornjeto sedel je pa v prvi vrsti. Glumec obrnil se je vselej k njemu, kadar je potreboval robec, uro, prstan ali kaj drugega.

Malo pred deseto uro sem ustal in odšel.

Zunaj bila je tema kakor v vreči. Debeli in črni oblaki zakrivali so nebo: le redkokedaj pošumel

je kak veter z listjem v jagnjetovih vrhovih pred gostilnico; okoli oken gostilnice trlo se je polno naroda. Počasi šel sem po strmeji stezi s hriba; prišedši blizu Verine hiše, pospešil sem korake. Kar začutim, da gre nekdo za menoj. Obstal sem in ozrl se okrog. V temi nesem videl ničesa, vendar sem šel iz previdnosti nekolikokrat okrog hiše, kakor bi se sprehajal. Ko sem šel mimo knežinih oken, zaslišim nekoga za seboj in človek, v vojašk plašč zaviti, skočil je mimo mene. To me je vznemirjalo, vendar sem se ukral do hišnega praga in zginit sem po temnih stopnicah. Duri se se odprle in majhna ročica prišla me je za roko . . .

— Ali te ni nikdo videl? rekla je šepetaje Vera in stisnila me k sebi.

— Nikdo.

— Ali zdaj verjameš, da te ljubim? O! dolgo sem omahovala, dolgo trpela . . . a ti storiš z menoj kar hočeš.

Njeno srce je silno bilo, njene roke so bile mrzle kakor led. Začela mi je očitati nezvestobo in tožiti; hotela je od mene zvedeti vse, potem je pa

rekla, da bo potrpežljivo prenašala mojo nezvestobo, kajti meni želi ona samo srečo. Vsega jej nesem varjel, a pomiril sem jo z rotnjem, obljubami in drugim.

— Ti tedaj ne vzameš knežne? Ti jo ne ljubiš? . . . a ona misli . . . vsa je nora na te, ubožica! . . .

Okolo dveh po noči odprl sem okno, zvezal dva šala, in spustil sem se z vrhnega balkona, držeč se stebra, na spodnjega. Pri knežni bila je še luč. Nekdaj me je vleklo k njenemu oknu, okno ni bilo popolnem zagrnjeno in videl sem v sobo. Mary sedela je na svojej postelji, in držala roke križem na kolenih; njeni gosti lasje bili so lepo poravnani pod nočno, s čipkami obšito čepico; velik rudeč robec zakrival je njene rame in majhna njena nožica skrivala se je v perzijskih čevljičkih. Sedela je mirno in povešala glavo na prsi. Pred njo na mizi ležala je odprta knjiga, njene oči so že stokrat pregledale to stran, a njene misli bile so daleč proč . . .

nega reda preda se pravosodnemu odseku. Na to se nadaljuje specialna debata o budgetu pri naslovu „šolsko nadzorstvo“. Poslanec dr. Lustkandl polemizuje z dr. Kvičalo ter imenuje pritožbe o prikradjenosti českega naroda v šolstvu neutemeljene. Govornik omenja tudi privatne česke šole na Dunaji ter jo imenuje nepotrebno, ker je ne želi prebivalstvo dunajsko. Naučni minister baron Conrad pojasnjuje to zadevo, rekoč, da je vlada le konstatovala, da postave nimajo nobenega zadržka proti takej ustanovitvi, da le odgovarja vsem določilom, ki obstojé za osnovo ljudskih šol sploh. O tej zadevi govoril je tudi E. Suess.

„Politik“ pripoveduje, da je bil **žalni komers za Wagnerjem**, katerega so priredili nemškonalijonalni vseučiliščniki dunajski v ponedeljek večer, nečuten pojav velikopruskih tendenc. Jedna iz lož v dvorani okrašena je bila z nemškim državnim orlom. Dujaki imeli so plavice (prihujbljene cvetice nemškega cesarja) na suknjah in skoro vsi govorniki izražali so očitno svojo velikonemško mišljenje. Pri slavnosti bilo je navzočih tudi mnogo vseučilišnih profesorjev, jeden iz njih imel je slavnostni govor. O polnoči govoril je Schönerer, dejal bi, veleizdajsko. V teku večera pelo se je mej brezkončnim vriskom in odobravanjem po večkrat „die Wacht am Rhein“ in pa „Deutschland über Alles“. Ta slavnost imela je ob jednom tudi proti židovsk značaj; izmed državnih poslancev bili so navzočni Schönerer, Weitlof, Bareuther in Wiesenburg.

Vnanje države.

Pričetek **srbskih** slavnostij vtorek ob obletnici proglašenja kraljevine obznanil se je s 101 streli. Ob 11. dopoldne bila je v prestolni cerkvi slovesna služba božja, pri kateri so bili kralj, kraljica ter vsi višji dostojanstveniki navzočni. Opoludne bil je v kraljevem konaku slovesen vzprejem, pri katerem se je kralju od vseh strani čestitalo. Popoldne je bila v kraljevem gledališču prosta predstava za ljudstvo, zvečer pa svečana. Mesto je bilo krasno razsvitljeno. — Vladni list priobčuje že naznanjena odlikovanja. Beli orlov red drugega razreda dobili so: sedanji minister-prvomestnik Piročanec in prejšnji Stevča Mihajlovič, srbski poslanik v Parizu Marinović, predsednik senatu Cenić in general Zach. Jednaki red tretjega razreda dobili so: ministri Nikolić, Novaković, Radović, Mijatović, Garašanin, poslanik v Rimu, prof. Kujundžić, poslanik v Petrogradu, polkovnik Horvatović, poslanik v Carigradu, Gruić, in general Lešjanin. Profesor Pančić dobil je veliki križ, Sava Miličević pa veliki častniški križ Savinega reda. Razen rečenim podelila so se še mnogim drugim uradnikom in častnikom odlikovanja; nekoliko v oči bode to, da mej njimi ni prejšnjega ministra Ristić-a.

Na ukaz cara **ruskega** podal se bode prejšnji minister vrhovnega redarstva, general Trepov, v Kijev in Moskvo, kakor da bi šel na dopust in potitnice, pri tem pa bo imel natanko preiskati varnost ondornih krajev ob kronanji ter o tem caru poročati. — Osnovateljem ljudske veselice ob priki kronanja se je naročilo, da imajo vse opustiti, kar bi utegnilo v prostem ljudstvu vzbuditi brutalne čute in nagone. Iz tega uzroka se bode poleg jedij pač delilo pivo in medica, ne pa močne pijače. — Sredi marca vršila se bo pred posebnim sodiščem tajna obravnava proti zadnji čas zaprtim udom revolucijonarne stranke, kakim 60; in sicer najprej po vrsti proti sedemnajsterim, mej katerimi se nahajajo mnogoimenovani Robozev (recte Bogdanović), ujeti

častniki-pomorščaki in major huzarjev Zekoczki, ter Privolov in njega supruga. Glede Zekoczki-ja spravila je preiskava na dan, da se je pregrešil v tem, da je teroristom priobčil važne podatke.

Albanski rodovi imeli so v Tuzi shod, v katerem se je sklenilo izjaviti valiju skadrskemu, da se bodo z orožjem v roki upirali temu, da se Črnejšgori izroči severo-vzhodno od skadrskega jezera ležeča zemlja; ob jednom pa da zahtevajo, da se turška posadka v Tuzi ne sme več pomnožiti ter da se v Črnogoro ne sme izvažati hrana; tudi naj se ima ohraniti „status quo“ na meji, dokler o tem določenega ne ukrene mejnarodni mejni komisijon. Albanci nameravajo takoj zasedi pozicije ob meji, kakor hitro jih zapusti turško vojaštvo. Navedeni sklepi se bodo v kratkem pismeno priobčili guvernerju. Manjši gorjanski rodovi imeli so skoro v isti čas shod v Kopliku, v katerem se je jednako ukrepalo kakor v Tuzi.

Dopisi.

Iz Košane 6. marca. [Izv. dop.] Poročal sem vam bil v naglici o velikanskej nesreči, katera je zadela našo vas, t. j. Dolenjo Rožano v dan 3. t. m. Da ostanem zvest danej obljubi o obširnejšem poročilu te grozovite nesreče, naj vam služijo sledeče podrobnosti o njej, želeč le, da bi te vrstice naklonile usmiljenih src, tem ponesrečenim siromakom s kakeršno-koli podporo prihiteti na pomoč in sicer z milo prošnjo da: „Kdor hitro dá, dvakrat dá.“ Kakor sem vam tedaj poročal, pričelo je goreti ob 3/4 1. uro popoldne, ko je baš v šolo vabeči zvon obmolknil; v tem hipu oglasi se srce pretresujoči glas in krik o nastalej in vsej vasi bližajočej se nesreči. Osoda nesreče je pa tudi hotela ali zahtevala, da je požar — do sedaj še na neizumljen način — baš pri drugej na vzhodnej strani vasi ležečej hiši nastal, in ker je tako strašanska burja, kakeršne to zimo še nismo čutili, pihala, da je bilo namreč v četrt ure nad 30 poslopij žrtva nenasiitljivega plamena. Popolnem upepelil je požar 10 gospodarjem vse premakljivo in nepremakljivo imetje, izimši živino; le to so rešili in otehi, kar so na sebi imeli. Ostalim 20 gospodarjem zgorela so le gospodarska poslopja, a do tal, deloma so jim tudi močno oškodovana stanovališča, akopram z opeko krita. Ostalo je le še 16 hišnih števil, od katerih so nekatera tudi semtertja trpela škodo vsled požara. V velikej nevarnosti bilo je šolsko poslopje, a vender druge škode ni, kakor da so večinoma šipe v oknih popokale, a zahvaliti se je jedino neutrudljivej brambli, da požar ni dalje posegel. Tudi kaplanija bila je v nevarnosti. Srce pa mora piscu teh vrstic krvaveti, ko vidi pred soboj toliko bedo, tugo, in tako malo število teh unesrečenih siromakov zavarovanih zoper škodo po ognji. Ni jih še zmodrila zadnja jednaka nesreča, koja jih je zadela leta 1869. ter vsi lepi in dobrohotni opomini so le „bob ob steno.“

Zavarovanih bilo je namreč le 11, reci: najmanjst, a le za primeroma male svote. Znala bi torej dotična odškodnina znašati okolu 3500 gld.; to je pač mala svota za toliko škodo! Opomniti mi

je pri tem poročilu, da so večinoma vsled te nesreče pogorelci od l. 1869. zopet prizadeti, a sedanji požar zahteval je še žrtev 6 prej ostalih gospodarjev. Žrtev tej nesreči bila je tudi poštena, blizu šestdesetletna kmetica N. Pavzin, zadušivša se v peči, ne dobivša drugod varnega izhoda, misleča tu varno zavetje najti, ter s tem rešivši se vseh bodočih skrbij. Jedina sreča je, da požar ni nastal po noči, kajti marsikatero človeško in živalsko življenje bilo bi žrtev nenasiitljivemu elementu. Tako pa se je vsaj živina rešila in zgoreli so samo trije prašiči.

Gosp. c. kr. okr. glavar, brzojavno opozorjen na ta požar, prišel je še isti večer na mesto pogorišča, ter se je takoj dotična škoda uradno precenila, in pokazalo se je, da znaša nad 28.000 gld.

Hvalevredno moram omeniti, da sta oba gg. nadžupana in sicer: Lav. Dekleva in L. Šabec, bila hitro na mestu tužnega prizora, ter da sta po možnosti pripomogla k hitrejšej zadušitvi vedno ponavljajočega se ognja. Posebno vrio obnašal se je tudi sin g. nadžupana Dekleve. Osebito vrio marljivo in neutrudljivo vedla se je št. Peterska žandarmarija, — 3 možje — kateri so bili kakor brzojav prihiteli na pogorišče. Omeniti mi je tudi še g. Lužičkija, železničnega oglednika Gornje Ležeškega, kateri je s svojimi delavci tako brzo, pripeljavši seboj 2 ročni brizgalnici, na pomoč dospel, da se je požar tem hitrejšej zadušiti mogel. (Na lokaliziranje niti misliti ni bilo.)

Torej bodi vsem tem imenovanim človekoljubnim gospodom, kakor tudi drugim bližnjim sosedom, za njihov trud in vsestransko požrtvovalnost v imenu po tej nepričakovanej nesreči prizadetih in neprizadetih vaščanov prisrčna zahvala izražena!

Sklepajoča tu vseskozi tužne, srce pretresujoče, žalibog le prepogosto v našej milej domovini javljajoče se vesti, ne morem prezreti notranjega rodoljubnega ter bratovskega glasu: „Usmilite, usmilite se, rodoljubna in bratovska srca ubogih siromakov!“ Jn še jedenkrat ponavljam: „Kdor hitro dá, dvakrat dá.“

Le toliko še pristavljam: ni živeža niti za ljudi, niti za žival, ni obleke, ni semena. —

Iz Ptujja 4. marca. [Izv. dop.] Štajerska kmetijska družba postala je kolportér zloglasnih političnih lističev! Predsednik tukajšnje podružnice kmetijske družbe dobil je te dni celo kopo listov znanega v Celji izhajajočega buteljna od imenovane družbe iz Gradca. Mi si usojamo graške gospode vprašati, od kod imajo pravico kolportirati politične časopise in zakaj kaj tacega stori društvo, ki s politiko nema prav nič opraviti? Ker je ta korak prestoppek pravil, opozorujemo dotične oblasti, da skrbé, da se takej kolportaži pride v okom. Štajerska kmetijska družba pa si naj zapamti, da bode s tacim kolportiranjem mnogo izgubila, kajti mi tacih listov ne trpimo in jih vržemo na pravo mesto!

Uže smo mislili, da se iznebimo pl. Premiersteina in da nam ga mila osoda ponese v Maribor,

Ta trenutek ganil se je nekdo v grmovji. Skočil sem z balkona na trato. Nevidna roka zgrabila me je za ramo.

— Oho! zakričal je surovi glas: — sedaj si se ujel... ne boš lazil za knežno po noči!

— Drži ga krepko, drl se je drugi glas izza ogla.

Bila sta Grušnicki in dragonski stotnik.

Udaril sem poslednjega s pestjo po glavi, da se je zvalil na tla, in zbežal sem v grmovje. Vse steze po vrtu so mi dobro znane.

— Tatje! karaul!... kričala sta; razlegel se je strel; še kadeča se pribitka pala je k mojim nogam.

Čez jedno minuto bil sem že v svojej sobi; hitro sem se slekel in ulegel na posteljo. Komaj je zaklenil moj sluga vrata s ključem, ko začneta trkati stotnik in Grušnicki.

— Pečorin, ali že spite? ali ste tukaj? ... kričal je stotnik.

— Spim, odgovoril sem mu jezen.

— Ustanite! — tatje! — Črkesi!...

— Jaz sem nahoden — in bojim se, da bi se ne prehladil, odgovoril sem.

Odšla sta. Škoda, da sem se jima oglašil: naj bi me bila iskala celo uro po vrtu. Nastal je velik ropot. Iz trdnjave dirjal je kozak. Vse je bilo po konci, iskali so Črkesov po vseh grmih — in se ve da neso našli ničesar. Mnogi so trdno prepričani, da bi bili, ko bi bila posadka malo hrabrejša in urnejša, pobili najmanj dvajset roparjev.

27. junija.

Danes zjutraj so se pri studenci pogovarjali samo o ponočnem napadu Črkesov. Ko sem spil predpisano mi število kozarcev mineralne vode, šel sem se sprehajati po lipovem drevoredu; tam sem srečal Verinega moža, ki se je bil ravnokar vrnil iz Pjatogorskega. Prijel me je za roko, in odšla sva zajutrkovat v gostilnico; bil je v velikem strahu zaradi žene. „Kako se je morala prestrašiti ubožica danes po noči,“ rekel je, „pa da se je to moralo prigoditi ravno takrat, ko me ni bilo doma.“ Usledla sva se k zajutрку zraven durij, ki peljejo v drugo

sobo, v katerej je pilo kakih deset mladih ljudi, mej njimi Grušnicki. Zopet se mi je ponudila priložnost poslušati govor, ki je imel odločiti osodo njegovo. On me ni videl, zato tudi nesem mogel spoznati njegovih mislij, in to je še povekšalo njegovo krivdo v mojih očeh.

— Ali so bili res Črkesi? vprašal je nekdo: — ali jih je videl kdo?

— Povedal bom vam resnico, odgovoril je Grušnicki: — samo prosim vas, ne izdajte me. To bilo je tako-le: včeraj prišel je k meni človek, katerega imena ne povem, in mi je povedal, da se je splazil nekdo ob desetih v hišo k Ligovskima. Povedati moram, da je kneginja bila tukaj, knežna pa doma. Podala sva se z njim pod okno, da zalotiva srečnega zapeljivca.

Reči moram, da sem se prestrašil; dasi je bil moj spremljevalec ves zamišljen v zajutrk, utegnil bil bi zvedeti meni jako neprijetne stvari, ko bi bil uganil Grušnicki resnico; a ta, oslepljen od svoje ljubosumnosti, se še kaj tacega domislil ni.

(Dalje prih.)

a žalibog čitati moramo, da je na to mesto že drug gospod nemešen.

Iz Kostanjevce 2. marca. [Izv. dop.] (Konec.) Naša šola ima posebno nesrečo; vsak čas se kaj podere. Tako se je bil l. 1876. podrl obok pod šolskima sobama. Ker je bil tudi tisti čas g. Gač načelnik kraj. šol. svetu, je tudi to popravilo bilo v njegovi oskrbi, in kakor od zgoraj navedenega, tudi od tega do danes še nihče ni videl računa. Gospod župan Stravs pa je še pred malo časom trdil, da je pri tistoj priliki najmanj 40 gld. neporabljenih ostalo. Ker je bil g. Stravs tudi tisti čas župan, mu je to gotovo dobro znano.

Iz vsega tega je razvidno, da je vsega šolskega denarja najmanj 550 gld. v žepu gosp. Gača ostalo. S tem denarjem g. G. že več let lahko barranta, brez da bi bilo treba komu le krajcarja obresti plačati. Za zahvalo pa trdi, da je občina še njemu dolžna par stotin. Zakaj tedaj g. G. ne položi računa? Zakaj se je dal zopet voliti v krajni šolski svet, dokler njegovi stari grehi neso poravnani? Zakaj je ravno g. Stravs delal na to, da je zopet izvoljen?

Kmalu bil bi pozabl še nekaj povedati, kar gosp. Gača čudno priporoča za šolskega svetovalca. Šolsko vodstvo je vedno prigovarjalo, naj krajni šolski svet skrbi, da bi dobila šola primeren vrt; tudi slav. c. kr. dež. šolski svet je to potrebo spoznal, ter je v ta namen poslal krajnemu šol. svetu 40 gld. Ali naprava šolskega vrta bila je g. Gaču in njegovemu pristašu Kuntariču hud trn. Bala sta se, da bi znal nadučitelj kaj koristi od tega imeti, zato sta napravo vrta ovirala kolikor mogoče; in g. Gač je prejetih 40 gld., ko so že dobro leto pri njem počivali, rajši poslal c. kr. dež. šolskemu svetu nazaj, ko da bi se porabili za šolski vrt, katerega je za Gačem izvoljeni predsednik gosp. Ivan Kalin ravno tačas napraviti želel in ga res tudi napravil. Ali ni to dober gospodar, za šolo in ljudski blagor unet? In ta šolski prijatelj je zdaj načelnikov namestnik.

Oglejmo si zdaj še družega moža, sedanjega načelnika krajnemu šolskemu svetu, Ivana Kuntariča. — Tudi ta mož je bil minulih 6 let član krajnega šolskega sveta, kakor sem že omenil; in mej tem časom je bil tudi župan. Imel je tedaj dvojno dolžnost pritiskati na to, da se uredijo denarne zadeve krajnega šolskega sveta; pa ne le, da ni v tej zadevi celo nič storil, ampak zadnje dve leti je, ko je njemu neljubi gosp. Kalin krajni šolski svet vodil, vse storil, s čemer je vedel, da bo zadrževal delovanje.

Pregrešil se je kot župan nasproti šoli jako, ker ni hotel izplačevati krajnemu šolskemu svetu preliminirane vsakoletne svote za šolske potrebe. Krajni šolski svet je moral čakati na denar celo leto, in še zdaj ni vsega dobil, dasi imamo že celo leto novega župana, kateri se pa brani poravnati pregreške prejšnjega. Kako bo Kuntarič kot načelnik krajnega šolskega sveta za šolo skrbel, si po tem takem lahko mislimo.

Da bo pa svet še bolj videl, v kakšne roke je prišla naša šola, hočem v pojasnenje še jedno zgodbico povedati.

Leta 1879, ko je Iv. Kuntarič županil, se je bila tudi k nam zanesla živinska kuga. Slavna vlada nastavila je ob hrvatski meji v kostanjeviški občini osem straž. Na vsaki straži bi bila morala noč in dan stati dva kmeta, katerima je bilo na dan odločenih po 80 kr. Naš župan pa je hitro preračunal, da, če bi stal vsak dan le jeden mož na straži, bi njemu palo vsak dan večkrat po 80 kr. v žep.

Tako je tudi storil. Od srede oktobra pa do sv. Jurija, tedaj celo zimo, bil je na vsaki straži le po jeden mož noč in dan, in Kuntarič si je tako prislužil čez tisoč goldinarjev. Da so bile straže na ta način slabe in da je bila dežela zavoljo tega v nevarnosti, da se kuga zopet sem zanese, to ni pridnega župana nič motilo, da je le kaj zaslužka bilo. Pa tudi to mu je bilo še premalo, odtrgal je vsacemu kmetu-stražarju na dan, ne vem prav, ali po 10 ali po 20 kr., rekoč, da to mu morajo pustiti,

ker jih iz svojega žepa plačuje, ker mu vlada ne pošlje denarja.

Verjetno je torej, kar je te dni pripovedoval jeden njegovih volilcev in občinski odbornik g. Sk., da mu je Kuntarič sam pravil, da je pri kordonu l. 1879. celih 1600 gld. utaknil v žep.

Pa naj kdo reče, da tak pošteenjak ni vreden zaupanja občine! Boljšega gospodarja šoli ne bi mogli dobiti! To, kar sem tukaj pisal o kordonu in bivšem županu, bilo je pred dobrim letom objavljeno že v „Slovenici“, pa prizadeti Kuntarič se še do zdaj ni upal opravičiti se, ali pa oporekati, da ni res, kar se je o njem povedalo, dasi ima dotični izvod menda v spominu dobro spravljen. Čuditi se tudi moramo, da nobena gosposka zavoljo tega Kuntariča ne pobara, dasi je ta reč sploh znana. Le prejšnji žandarski vodja bil je v to zadevo nos utaknil, ter nabral vse potrebno za dokaz, predno pa je to objavil gosposki, mu je moral nekdo usta zamašiti, ker je na mah vse potihnilo.

Kako je to, ali so znabiti nekatere goljufije celo dovoljene? Meni to ni znano; le to vem da se ljudstvo nad tako nemarnostjo spodtika, ter iz tega pouzumlje nauk, da goljufija vendar ni taka hudo-bija, kakor pridigarji pravijo, saj se največjim nepoštenovičem nič ne zgodi.

Čudno je pa tudi, da občinski odbor trpi mej seboj tacega prvega svetovalca in županovega namestnika, ko dobro ve za to krivico in gotovo še za marsikatero drugo.

Domače stvari.

— (V kranjsko hranilnico) bilo je meseca februarja uloženih od 2054 strank 327 510 gld., izplačanih pa 1025 strankam 214.916 gld. Razločka mej ulogami in izplačili je tedaj 112.594 gld.

— (Morilec svoje matere) Prelesnik, katerega je, kakor smo poročali. Nj. Veličanstvo presvitli cesar pomilostil, obnašal se je, ko se mu je naznanilo, da je smrtna kazen premenila se v dosmrtno ječo, jako apatično ter rekel: „Boljše bi bilo, ko bi bilo pri prvi sodbi ostalo, da bi bil obešen“.

— (Iz Planine) se nam piše, da se je 27. pr. m. ondu vršila občinska volitev, pri kateri je bil soglasno županom izvoljen dosedanji župan g. Anton Kovšca, kateri že šest let neprestano in marljivo vodi občino v vsestransko zadovoljnost vseh občanov.

— (Slovenska posojilnica v Mariboru) imela je do sedaj 144.204 gld. 43 kr. dohodkov, 112.319 gold. 28 kr. pa izdatkov, tedaj skupnega prometa 226.523 gld. 71 kr.

— (Izpred porotnega sodišča.) Dne 6. t. m. dopoldne tožen je bil 25 let stari kmetski fant Tone Barle iz Cerkljan pri Kranji zaradi hudodelstva uboja. Dne 7. decembra l. 1882 stepli so se fantje mej sabo in neso bili najmanjši udarci, katere je zatoženi Barle iz ponočnega boja odnesel. Barle bil je vsled tega, ker je bil tepen, jezen in hotel se je maščevati. Počakal je Matijo Plevel-a, kmetskega fanta, o katerem je sumil, da ga je tepel ter ga je udaril s polenom po glavi, da je vsled tega umrl. Zatoženi Barle taji dejanje, katero se pa po pričah dokaže. Porotniki proglasijo ga krivim in sodišče obsodi ga na šest let teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec in samotnim zaporom in tamnico vsako leto 7. decembra.

— (Utonjenec.) V dan 27. pretečenega meseca našli so nekega mrtveca v vodi Sori poleg kolodvora Rudolfove železnice v Medvodah. Znači je bilo na njem, da je bil že delj časa v vodi. Utonjenec je bil moškega spola, kakih trideset let star in bolj revno oblečen. Po obleki sodeč bil je doma v Poljanski ali Selški dolini. Pokopali so ga na pokopališče v Preski.

— (Razpisana je služba) c. kr. okrajnega sodnika v Postojni v VIII. razredu. Prošnje do 23. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 8. marca. Danes začela se je obravnava proti 29 socialistom, zatoženim

veleizdaje, deloma ropa in udeležitve pri oropanju čevljarskega mojstra Merstallinger-a, s katerim ropom so si hoteli pridobiti sredstev za organizacijo revolucionarnih klubov. Predseduje Lamezan, državni pravdnik je Pelser. Sodišče sklenilo je v smislu zagovornišva, da je obravnava javna, izimši tedaj, ko se bodo čitala veleizdajska pisma. Obravnava bo trajala štirinajst dnij. Občinstva malo.

Berolin 8. marca. V spodnji zbornici tretje čitanje proračuna. Desnica predlaga, da se zopet stavi v račun točka „Preussischer Volkswirtschaftsrath“, a predlog bil je s 192 proti 191 glasom zopet odvrnen.

London 8. marca. V včerajšnji donavske konferenci vzprijela je Rusija predloge Angleške glede Kilijske struge. S tem je delo konference končano, preostaja samo še uredovanje zapisnikov.

Ugovorne obravnave „Slovenskega Naroda“.

V Ljubljani 7. marca.

I.

Prvi ugovor našega uredništva veljal je uvodnemu članku v številki 20 t. l. od 25. januarja pod naslovom: „Ein Kommentar ist überflüssig“, katerega je tiskarna našega uradnega lista prelevila v stavek: „Ein Beamter ist überflüssig“ in v konečni stavek: „Jeder Beamte ist überflüssig.“ C. kr. tiskovno sodišče zaplenilo je članek zaradi pregreška po § 300 k. z., ker se neopravičeno napada štajerski deželni zbor, in se mu predbaciva, da dela samovlastno napram štajerskim Slovincem, ter dolži c. kr. državno pravdnništvo ljubljansko, da proti slovenskim časnikom ne postopa tako, kakor se drugod postopa nemškimi listom nasproti.

Državnega pravdnništva zastopnik g. Mühleisen trdi, da je konfiskacija po § 300 k. z. popolnem opravičena, ker ni res, kar se trdi v zaseženem članku „Slovenskega Naroda“, da ravna deželni odbor štajerski samovlastno; tudi ni res, da bi c. kr. državno pravdnništvo ljubljansko postopalo napram slovenskim časnikom protipostavno. Kakor hitro časnik prosi, da se zapečateni konfiskovani članek razpečati, se to tako; ukaže. Da se ne dovoli od strani c. kr. državnega pravdnništva druga izdaja pod isto številko, to je popolnem pravilno in postavno in višji uradi neso postopanju tukajšnjega c. kr. državnega pravdnništva doslej še nikdar ugovarjali. Zatorej c. kr. državni pravdnik predlaga, naj se zaplenjenje tudi po c. kr. tiskovnem sodišči v novič odobri.

Zastopnik uredništva „Slovenskega Naroda“, g. dr. Zarnik pravi:

„Slavno sodišče! Meni je nalog ugovarjati zaupenju 20. številke „Slovenskega Naroda“, zaradi uvodnega članka v istej številki. Nalog mi je razjasniti, kaj je članek v „Slovenskem Narodu“ prouzročil. Odgovor je ta, da je graška „Tagespost“, list, kateri nasprotuje z vsemi svojimi silami današnjemu spravedljivemu c. kr. ministerstvu, prinesel članek pod ravno istim naslovom, v katerem se c. kr. vlada, sosebnost c. kr. finančno ministerstvo surovo napada, da je v Gradci, v glavnem mestu Štajerske, v kateri prebiva nad 400.000 Slovencev davkoplačevalcev, izdala potom c. kr. finančnega vodstva v Gradci tiskovine, v katere imajo upisovati davkoplačevalci svoje dohodke — v nemškem in v slovenskem jeziku, vse na jednej in istej poli. C. kr. vlada ravnala je v tem slučajih v smislu §. 19 državnih osnovnih postav, kateri zavaruje vsem državljanom avstrijskim, naj govore kateri koli jezik, pred c. kr. uradi jednako pravico, in delovanje c. kr. urada šlo je le nato, ravnopravnost izvršiti tudi v dejanji. C. kr. finančni minister, dobro vedoč, da ima na Štajerskem slovensko in nemško narodnost, hotel je le ustreči po dvojezičnih tiskovinah toliko zaželeni in v jednomer klicani ravnopravnosti, dobro vedoč, da je v Štajerski treba ne le vztrezati Nemcem, nego opravičeno tudi Slovincem. „Tagespost“ pa se je izjavila v omenjenem članku proti tej postavni in pravični naredbi c. kr. finančnega ministerstva, in

umestno bi bilo pač po nazorih tiskovne postave, da bil bil konfisciran članek „Tagespošte“, katera je pisala proti c. kr. ministerstvu, ne pa članek „Slovenskega Naroda“, kateri je postavno in popolnem pravilno odredenje c. kr. vlade v tem slučaju odločno zagovarjal, in to nikakor ne v osornem tonu, nego popolnem stavarno in mirno. „Slovenski Narod“ pa, kot glasilo vseh Slovencev, kateri ima nalog zagovarjati vse Slovence, bodisi v katerih koli pokrajinah bivajoče, moral je, ako je hotel kritikovati članek „Tagespošte“ i zagovarjati pravice štajerskih Slovencev in ob enem, ko je branil postopanje c. kr. vlade, se ozirati na delovanje deželnega odbora štajerskega, vrhovnega organa štajerske dežele, kateri, dasi v štajerski stanuje $\frac{1}{3}$ Slovencev, ne piše v svojem uradu ne besedice slovenski, kar je gol istinit faktum. Da je kritikoval „Slov. Narod“, kot organ vseh Slovencev, tudi delovanje štajerskega deželnega odbora in zbora malo laskavo, da isti stori za štajerske Slovence, za naše sorojake, malo ali v nekaterih slučajih celo nič, je popolnem istinito, kajti v deželnem zboru štajerskem so se pritoževali slovenski poslanci, katerih govori neso bili konfiscirani, in kar jaz sedaj navajam, je že tiskano v Gradci, v Ljubljani in na Dunaji in povsodi: da se za reguliranje Savinje in Drave od štajerskega deželnega odbora ni storilo ničesa, mej tem, ko se uravnavajo reke gorenje štajerske n. pr. Mura-vsako leto. Štajerski Slovenci mnogo prikladajo davkov za deželne potrebe in tudi posestva deželna, katera stoje na slovenskih tleh, kakor n. pr. Slatina, donajajo veliko, da, največ dobička mej vsemi posestvi, katera poseduje štajerska dežela. Tedaj je gotovo po deželnih poslancev govorih v deželnem zboru štajerskem dokazano, da se za Slovence v štajerski od strani deželnega odbora jako malo, ali pa skoraj nič ne stori.

Kar se tiče prestavljanj učiteljev od strani deželnega odbora štajerskega, katera so v dotičnem članku omenjena, je vse istinito. Gospod državni pravdnik, kateri „Slovenski Narod“ gotovo pozorneje čita nego jaz, bode vedel, da je „Narod“ poročal, da je bil učitelj Arher, rodem Nemec, iz Ptuja prestavljen zato, ker je zagovarjal v učiteljski konferenci, naj se uči na podlagi materinega slovenskega jezika. V Ptuj poslan kot Saulus, da bi germaniziral, postal je Paulus, kajti naučil se je slovenski jezik in kot pravičen Nemec zagovarjal potrebo slovenskega jezika pri pouku, zbog tega moral je ostaviti Ptuj. Isto tako moral je oditi profesor Žitek iz Ptuja v nemško Ljubno, ker je bil voljen kot domačin v okrajni zastop in tam zagovarjal pravico slovenskega jezika. Prestavljen je bil „wegen nationaler Wühlerei.“

Kar se tiče končne opombe članka, da je pri nas druga praksa kar se tiče konfiskacij, nego na Dunaji, je ta trditev resnična. Naj se pogleda „Neue Freie Presse“ ali kateri koli drugi list, pa se bere: „zweite Ausgabe“, kajti na Dunaji ne zapečatijo kakor v Ljubljani vsega lista, ampak samo inkriminirani članek, kar omogoči drugo izdajo, mej tem ko se v Ljubljani trdi, da se mora izdati druga številka. Vsekako je čudno, da na Dunaji, kjer je sedež justičnega ministra, tolmačijo postav tako, v Ljubljani pa drugače. Da se je list „Slov. Narod“ odpečatil še le po 20 ali celo 40 urah, je gola istina, dasi ni c. kr. državno pravdnistvo tega krivo, nego morebiti njega sluge.

Ker tedaj ni nikakoršne neresnice v članku in je isti pisan le v obrambo čina c. kr. vlade, tedaj predlagam da bi c. kr. sodišče konfiskacijo razveljaviti blagovolilo.

Sodišče je sklenilo, da se konfiskacija potrdi.

Zrušenje nove cerkve v Bohinjski Bistrici.

(Dalje.)

O inženirji Grimu pravi g. župnik, da mu je kazal kamnene stebre, a da ni rekel ničesa proti njih porabi. Ko se je odpovedal nadzorstvu stavbe, misliti je moral, da ima Grim res mnogo posla, in da je to jedini vzrok resignacije, kajti od največjega

sovražnika ne bil bi se nadejal, da bi zamolčal kaj pri stavbi nevarnega, če bi zato vedel, kakor je storil c. kr. inženir Grim. Že prav navadne formalitete omike bi bile morale narekovati g. Grimu, da na dva njemu došla pisma župniku odgovori, a tega ni storil. Bevka je Grim v jednomer hvalil in obljubil, da mu po kratkem izpitu uroči spričalo sposobnosti za zidarskega mojstra. Zato je župnik imel zaupanje v Bevka in, ko je istega slovesno v navzočnosti vseh odbornikov stavbenega odseka za novo cerkev vprašal, naj po pravici pove, je li pri stavbi vse varno, izjavil je Bevk, da je vse trdno in dobro in da ni treba nikake skrbi imeti. Da je ugovarjal odkopavanju zvonikovega temelja, k temu ga je pripravil le Bevk, kateri je to kot nepotrebno odsvetoval.

Votant pl. Zhuber vpraša g. župnika, kako je zamogel toliko zaupati Bevku, o katerem je znal, da ne ume ne pisati ne brati in ne računati.

G. župnik odgovori, da je zaupal Bevku le zato, ker je imel c. kr. inženir Grim toliko zaupanja do njega.

Dr. Mosche vpraša g. župnika, jeli se ni pismeno obrnil do g. Grima, naj bi prišel stavbo večkrat ogledat in da je Grim odgovoril, da tega ni treba, ker se vrši stavba solidno. Župnik to potrdi in dostavi, da je Grim rekel, da je zunanje zidovje cerkve še premočno izdelano in da je Bevka zaradi tega pohvalil.

Zatoženec c. kr. inženir Grim odločno izreče, da je nekriv. Do tistega časa, ko je odložil vodstvo, ni opazil, da bi se ne zidalo po uradno odobrenem črteži. Da bodo kamneni stebri mesto zidanih, tega ni vedel. Čudno se mu je pač zdelo, da je proračun za kamnoseka narasel od 2200 gl. na 4500 gl. Nadzorstvo odložil je, ker je bilo silno uradnih poslov in tudi predaleč hoditi v Bohinj, kjer je bilo treba, da je nadzornik vedno navzočen, posebno, ko se je pričelo obokovanje.

G. župnik Mesar temu odločno ugovarja. Grim moral je znati za kamnene stebre, on sam mu jih je pokazal, ko je bil v Bohinji in tudi Ažman mu je o njih pravil, ko je prišel prašat, so li dovolj močni. Vsaj je Grim tudi dr. Mencingerju, ko mu je slednji prišel z Bohinjo v Kranji pravil, kako je cerkev zidana, rekel: „No, potem ni stvar tako nevarna, kakor se opisava.“

S tem je izpraševanje zatožencev končano in prične se zaslišanje prič.

(Dalje prih.)

Zahvala.

Podpiralneje zalogi slovanskih vseučiliščnikov v Gradci so v tekočem letu blagovolili darovati: a) v gotovini: Gospa Nina Fröhlich pl. Feldau v Gradci in gospod dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah, po 10 gld.; gospod Jože Gregl, zbolečnik v Gradci, gospod dr. Benjamin Ipavic, zdravnik v Gradci, in gospod dr. Jože Vošnjak, državni poslanec na Dunaji, po 5 gld.; gospod Verbošek, uradnik v Gradci, 2 gld.; in gospod Fran Bradška, gimnazijski vodja v Gradci, 1 gld.; b) gospod Jože Gorjup, znani slovenski rodoljub v Trstu, jedno državno obligacijo za 1000 (reci: tisoč) goldinarjev n. vr. Vsem preblagim darovateljem, posebno pa blagorodnemu gospodu Jožetu Gorjupu, ki je s svojim velikodušnim darom stanje omenjenega zavoda za mnogo, mnogo zboljšal ter si s tem živ spomenik svoje radodarnosti in milosrčnosti postavil, izrekajo podpisani v imenu opravičnega odbora podpiralne zaloge tukajšnjih slovanskih vseučiliščnikov in v imenu vseh onih, ki iz tega zavoda dobrote uživajo, najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

V Gradci, dné 6. marca 1883.

Profesor dr. Gregor Krek s. r.,
t. č. predsednik.

Gimnazijski učitelj Jože Lendovšek s. r.,
t. č. blagajnik.

Stud. phil. Viktor Bežek s. r.,
t. č. odbornik.

Tuji:

7. marca.

Pri Slonu: Dehauf z Dunaja. — Lugnani iz Inomosta. — Abaleš z Dunaja. — Teppan iz Trbiža. — Finaly iz Budapešte.

Pri Mallét: Polak z Dunaja. — Windl iz Prage. — Trebič z Dunaja. —

Meteorološko poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Srednje stanje barometrovo je bilo v pretečenem tednu zelo visoko in sploh za 6.69 mm. nad normalom; znašalo je namreč 741.99 mm. in je bilo vse dni nadnormalno. Najvišje, za 11.79 mm. nad normalom, je bilo srednje stanje v nedeljo; najnižje, za 1.40 mm. nad normalom, v četrtek; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 10.39 mm. Tudi stanje sploh je bilo vselej nadnormalno, in sicer najvišje, za 12.67 mm. nad normalom, v nedeljo zjutraj; najnižje, za 0.01 mm. nad normalom, v četrtek popoldne; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 12.66 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 5.00 mm., je imel petek; najmanjši, za 1.38 mm., sobota.

Thermometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 3.0° C., to je za 1.4° C. nad normalom, in je bila v ponedeljek, torek, sredo in četrtek nadnormalna, druge dni pa podnormalna. Najvišje srednje stanje, za 6.0° C. nad normalom, je imel ponedeljek; najnižje, za 0.9° C. pod normalom, v soboto; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 6.9° C. Stanje sploh je bilo 12krat nadnormalno, 9krat pa podnormalno, in sicer najvišje, za 10.8° C. nad normalom, v sredo popoldne; najnižje, za 5.0° C. pod normalom, v sredo zjutraj; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 15.8° C. Največji razloček v stanji jednega dne, za 13.4° C., je imela sreda; najmanjši, za 4.8° C., petek.

Vetrovi pretečenega tedna so bili primeroma zelo močni, sicer pa tudi precej spremenljivi, prevladovali so zopet vzhodni vetrovi. Največkrat, namreč 10krat, je bil „vzhod“, 4krat „burja“, 3krat „jugovzhod“, 2krat „jugozahod“, po 1krat „sever“ in „zahod“.

Nebo je bilo čez dolgo časa največkrat, 14krat, „popolnem jasno“, 4krat „deloma jasno“, 3krat „oblačno“.

Vreme je bilo tudi v tem tednu vsled visokega stanja barometrova zelo suho in stanovitno; teden ni imel nobenega deževnega, oziroma sneženega dneva.

Dunajska borza

dné 8. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 25	kr.
Srebrna renta	78	50
Zlata renta	97	65
5% marčna renta	92	90
Akcije narodne banke	829	—
Kreditne akcije	309	50
London	119	80
Srebro	—	—
Napol.	9	49 1/2
C. kr. cekini	5	62
Nemške marke	58	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 118	70
Državne srečke iz l. 1864	100	167
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97	65
Ogrska zlata renta 6%	120	—
„ „ 4%	89	—
„ „ papirna renta 5%	86	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	80
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld. 170	50
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	115
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226	—

Proti

bolečinam v glavi in želodci.

Lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani, Mestni trg.

Dolgo časa nijsva imela jaz in moj prijatelj **apetit** in sva trpela zaradi **zaprtja** glavobol, dokler nama slučaj nij prinesel v roke vaše **kri čistilne kugljice**, škatljica po 21 kr. **Kri čistilne kugljice** imele so dober vpliv, a škatljica se je kmalu izpraznila; naročila sva torej cel zavitek s 6 škatljicami à 1 gld. 5 kr. Izreklam vam zahvalo in z **veseljem** vam javljam o **najinem zboljanju** in naročujoč za svoje znance še dva zavitka proti poštnemu povzetju, dovoljujem vam, da objavite mojo zahvalo in hvalo teh **kri čistilnih kugljic**.

Spoštovano udani

Fran Prosenec,

uradnik pri carinskem uradu.

(43—3)

Št. 1307.

(138—2)

Sekundarska služba

v deželnej bolnišnici v Ljubljani z letno plače 400 gld. in posebno začasno nagrado 150 gld. za opravljanje sekundarske službe v bolnišnični podružnici, potem s prostim stanovanjem, svečavo in kurjavo, je izpraznjena in se bode na dobo 2 let oddala, ki se pa utegne po dvehletnem dobrem službovanji potem še za 2 leti podaljšati. Prošnje za to službo naj se pri vodstvu deželnih dobrotelnih naprav v Ljubljani uložé

do 30. marca l. 1883.

Prošnjikom je dokazati, da so doktorji zdravništva ali da so vsaj zdravniške visoke šole dovršili, in navesti, če so že kaj službovali. Na prošnje, kateri so razen nemščine zmožni tudi slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika, se bode posebno oziralo. Natančnejša pojasnila daje vodstvo bolnišnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 28. februarja 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.